

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 2Co/9/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8610203252
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 01. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Mariana Muránska
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2013:8610203252.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Mariany Muránskej a sudcov JUDr. Jozefa Angeloviča a JUDr. Márie Kupkovej v právnej veci žalobkyne O. V., nar. XX.X.XXXX, bytom U., U. X, zastúpenej T. V., nar. XX.X.XXXX, bytom U., U. X., proti žalovanému Profi Credit Slovakia, s.r.o., Mliekarenská 10, Bratislava, zastúpenému JUDr. Andreou Cvikovou, advokátkou so sídlom v Bratislave, Kubániho 16, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalobkyne Združenia na ochranu spotrebiteľa HOOS, Ľuda Zúbka 2, Bratislava, zast. JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom so sídlom vo Svidníku, Sov. hrdinov 66, o neplatnosť rozhodcovského rozsudku s prísl., o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Svidník zo dňa 26.10.2011 č.k. 2 C 102/2010 - 99 takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch o určení neplatnosti rozhodcovskej doložky a o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 413,50 Eur.

Zrušuje rozsudok vo výrokoch o zrušení rozhodcovského rozsudku, o určení, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov, o súdnom poplatku a o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa určil, že Zmluva o úvere č. 8300002639 uzatvorená dňa 19.7.2007 medzi účastníkmi je bezúročná a bez poplatkov, ktoré nie sú uvedené v zmluve. Určil rozhodcovskú doložku v Zmluve o úvere č. 8300002639 zo dňa 19.7.2007 za neplatnú, zrušil rozhodcovský rozsudok rozhodcu JUDr. Erika Končoka so sídlom Koceľová 9, Bratislava, sp. zn. RK - 422/10-EK z 26.4.2010 a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 413,50 Eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol, trovy konania žalobkyni nepriznal a žalovanému uložil povinnosť zaplatiť súdny poplatok 124 Eur na účet OS Svidník do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

V dôvodoch rozhodnutia súd prvého stupňa poukázal na ustanovenie § 52 a § 53 Občianskeho zákonníka, ako aj Smernicu Rady 93/13/EHS z 5.4.1993. Zdôraznil, že zmluva o poskytnutí revolvingového úveru bola medzi účastníkmi uzatvorená dňa 19.7.2007, teda po vstupe Slovenskej republiky do Európskej únie a z toho dôvodu táto smernica musí byť aplikovaná na daný prípad. Mal za to, že rozhodca nepodrobil generálnej kontrole spotrebiteľskú zmluvu a zmluvné podmienky v nej obsiahnuté z hľadiska posúdenia ich platnosti. Súd prvého stupňa konštatuje, že samotná úverová zmluva a hlavne jej všeobecné podmienky sú absolútne nečitateľné, písané malými písmenami a s rozmazaným textom, že ani súd nemohol zistiť obsah týchto podmienok a takisto ich nemohla poznať z takéhoto zmluvného dojednania ani samotná žalobkyňa. Všeobecné podmienky dodávateľa nemajú slúžiť k tomu, aby do nich neprehľadne, zložito formulovane a malým písmom boli skryté

zmluvné podmienky, ktoré sú pre spotrebiteľa nevýhodné a o ktorých predpokladá, že uniknú pozornosti spotrebiteľa. Takémuto konaniu nemožno priznať právnu ochranu pre rozpor so zásadami poctivého obchodného styku, pretože týmto postupom došlo k sprenevere sa princípu dôvery. V zmluve sa nenachádza ani ročná úroková sadzba. Mal za dôvodnú námietku žalobkyne, že pokiaľ ide o zostatok tohto úveru, tento v rozhodcovskom konaní zisťovaný nebol. Takisto nie sú jasné ani výšky zmluvných pokút a výška samotnej istiny. Podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, pokiaľ sa v spotrebiteľskej zmluve neuvádza ročná úroková sadzba, považuje sa spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalovanému preto nepatria z predmetnej zmluvy žiadne úroky, ani poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve, keďže zmluva neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe. Z rozhodcovského rozsudku a jeho záveru ďalej vyplýva, že príslušnosť osoby rozhodcu ako rozhodcu na rozhodnutie o žalobe je daná článkom 18 Zmluvy, podľa ktorého akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy, s porušením, ukončením, či neplatnosťou zmluvy, budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo pred rozhodcom v rozhodcovskom konaní podľa rozhodcovskej doložky uvedenej v bode 2 tohto článku s tým, že výber jednej z týchto dvoch alternatív spočíva na žalobcovi. Podľa bodu 2 toho článku platí, že pokiaľ sa žalobca rozhodne pre alternatívu rozhodcovského konania, akékoľvek spory budú rozhodnuté v písomnom rozhodcovskom konaní pred jedným z rozhodcov uvedených v zmluve. Súd prvého stupňa zdôraznil, že táto listina bola dopredu žalovaným naformulovaná, vytlačená a bola predložená žalobkyni k podpisu, pričom ona nemala možnosť ovplyvniť jej obsah. Opätovne zdôraznil, že zmluvné dojednania ohľadom revolvingového úveru nie sú čitateľné. Totožný text s takým istým obsahom používa žalovaný bežne vo vzťahu ku svojim klientom, čo poukazuje, že sa nejedná o individuálne dohodnutú zmluvnú podmienku. Táto zmluvná podmienka je neprijateľnou, preto je neplatná, lebo spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. Pre spotrebiteľa znamená zvýšené náklady s účasťou na rozhodcovskom súde vzdialenom niekoľko sto kilometrov a týmto sťažuje spotrebiteľovi možnosť ochrany. Súd prvého stupňa zistil pri postupe rozhodcovského súdu podľa § 40 ods. 1 písm. i/ Zákona o rozhodcovskom konaní, preto tento rozsudok zrušil. Ďalej uviedol, že žalobkyni bola v súvislosti s uzatvorenou zmluvou o úvere vyplatená čiastka v sume 394,34 Eur a zo strany žalobkyne bolo zaplatených 807,84 Eur. Vzhľadom na právnu fikciu, podľa ktorej sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov, je plnenie, ktoré žalovaný od žalobkyne vyžadoval a nakoniec aj prijal, plnením bez právneho dôvodu, a teda ide o bezdôvodné obohatenie na strane žalovaného, ktoré musí vydať. Vynechanie ročnej úrokovej sadzby je aj nekalou praktikou, pretože žalovaný tak neumožnil žalobkyni spoznať jeden z najdôležitejších údajov, ktorý má signalizovať výhodnosť produktu na trhu. Poplatky uvedené v zmluve sú v rozpore s dobrými mravmi a do úvahy prichádza nielen občianskoprávna, ale aj trestnoprávna zodpovednosť. Objektívna premlčacia doba je v danom prípade podľa súdu prvého stupňa 10-ročná, pretože bezdôvodné obohatenie sa žalovaného považuje za úmyselné. Ak žalovaný použil nekalú obchodnú praktiky a neumožnil prostredníctvom ročnej úrokovej sadzby porovnať žalobkyni výhodnosť úveru na trhu oproti iným produktom, ak žalovaný použil neprijateľné podmienky, o ktorých Európska komisia tvrdí, že by sotva uverila, keby ich niekto bol schopný považovať za platné a ak neodporujú zákonu, tak „musia byť neprijateľné“, ak žalovaný použil nekalú praktiky a neobhájiteľne skryl neprímerane vysokú až úžernú cenu úveru do poplatku, súd považuje tvrdenie žalovaného, že sa nedopustil úmyselného konania za nepresvedčivé. Tieto praktiky a konanie v rozpore s dobrými mravmi si ťažko možno predstaviť len v rovine nedbanlivostnej. Ak by aj súd pripustil, že žalovaný nechcel dojsť do zmluvy so žalobkyňou v snahe získať prospech, ťažko možno uveriť, že nevedel, čo môže spôsobiť takýmto konaním a pre prípad, že sa tak stane, že s tým nebol uzročený. Najmenej nepriamy úmysel získať majetkový prospech opísanými praktikami je na strane žalovaného zrejmy. Preto neuznal obranu žalovaného, že nárok je nepremlčaný, keďže objektívna 10-ročná lehota od poskytnutia úveru neuplynula. Vzhľadom na to, že žalobkyňa sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela až v priebehu roku 2010 v súvislosti s uverejnením rozhodnutí týkajúcich sa žalovaného na stránke Ministerstva spravodlivosti SR, žaloba je podaná aj v rámci dvojročnej subjektívnej lehoty. V zmysle týchto dôvodov žalobe žalobkyne vyhovel, o trovách konania účastníkov rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. a o povinnosti žalovaného zaplatiť súdny poplatok podľa § 2 ods. 2 Zákona o súdnych poplatkoch.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný, ktorý navrhol rozsudok okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti zrušiť a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. V odvolaní zdôrazňuje, že Zmluva o revolvingovom úvere bola uzatvorená medzi účastníkmi 19.7.2007 a jej náležitosti upravoval zákon č. 258/2001 Z.z. tak k uvedenému dňu, že uvedenie ročnej úrokovej sadzby ako povinnú náležitosť neuvádzal. Jej uvedenie ako povinnej súčasť

zmluvy bolo zavedené až zákonom č. 568/2007. Na túto okolnosť súd prvého stupňa neprihliadol. Náležitosť uvádzania úrokovej sadzby ako povinnej súčasti zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemožno odvodiť ani na základe spomenutej smernice, nielen z dôvodu zákazu priameho účinku smernice v horizontálnych vzťahoch, ale eventuálne ani na základe nepriameho účinku. Smernica č. 87/102/EHS ani len nezavádza všeobecnú povinnosť uvádzať údaje ročná úroková sadzba v zmluvách o spotrebiteľskom úvere. Táto povinnosť bola stanovená výlučne pre poskytnutie úveru formou zálohy na bežný účet inak než na kreditné karetné účty. Zmluva o revolvingovom úvere obsahuje vyčíslenie úrokov za celé obdobie, na ktoré bolo dohodnuté odplatné prenechanie peňažných prostriedkov na užívanie. Zdôrazňuje, že v zmluve bol uvedený údaj ročnej percentuálnej miery nákladov, a preto žiadna právna fikcia, ako to tvrdí súd prvého stupňa, nenastala. Vynechanie ročnej úrokovej sadzby nie je nekalou praktikou, lebo v zmysle Smernice 87/102/EHS a Zákona o spotrebiteľských úveroch je práve údaj o hodnote ročnej percentuálnej miere nákladov údajov signalizujúcim výhodnosť produktu a nie údaj o ročnej úrokovej sadzbe. Výrok súdu o neplatnosti rozhodcovskej doložky je v rozpore s § 53 ods. 1 OZ, nakoľko § 53 ods. 4 písm. r/ OZ nadobudol účinnosť až 1.1.2008. Rozsudok ďalej neobsahuje žiadne zdôvodnenie pre zrušenie rozhodcovského rozsudku, len neurčito odkazuje na § 40 ods. 1 písm. f/ Zákona o rozhodcovskom konaní. Z uvedeného dôvodu však žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku nebola podaná. Z obsahu rozsudku nevyplýva, na základe čoho súd prvého stupňa dospel k záveru, že žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku bola podaná včas a je prípustná. Týmito argumentmi sa súd prvého stupňa vôbec nezaoberal. Nesprávne ďalej vyhodnotil aj námietku premlčania tohto nároku nielen v otázke subjektívnej, ale aj objektívnej lehoty. Tvrdenie žalobkyne o tom, že sa o bezdôvodnom obohatení dozvedela v roku 2010 preukázané nebolo. Pokiaľ ide o záver súdu o 10-ročnej objektívnej lehote platnej pre úmyselné získanie bezdôvodného obohatenia, žalovaný zdôrazňuje, že ukazovateľom slúžiacim na porovnávanie výhodnosti produktov nikdy nebola a ani nie je úroková sadzba, ale ročná percentuálna miera nákladov. Ohľadom neprijateľných podmienok súd neuvádza žiadnu neprijateľnú podmienku, ktorá by sa týkala ceny úveru, teda odplaty. Cena úveru vyjadrená cez hodnotu RPMN bola 82,67 %. V konaní bol predložený prehľad maximálnej výšky odplát za spotrebiteľské úvery, kde maximálna hodnota RPMN v období najbližšom k dátumu uzavretia zmluvy bola 1,5 -násobne vyššia. Dôvody súdu prvého stupňa o úmyselnom obohatení sa žalovaného nie sú reálne a opodstatnené. O tom svedčí aj vyjadrenie súdu prvého stupňa, že išlo zo strany žalovaného o najmenej nepriamy úmysel. Tvrdí, že úmyselné konanie a jeho forma musia byť ustálené bez akýchkoľvek pochybností a nie v rovine indícií, či nepodložených domnienok. V zmysle týchto dôvodov žalovaný navrhol podanému odvolaniu vyhovieť.

Žalobkyňa navrhla rozsudok ako vecne správny potvrdiť.

Odvolací súd preskúmal rozsudok v napadnutom rozsahu, a teda okrem výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti v zmysle zásad vyjadrených v § 212 ods. 1,2 O.s.p. spolu s konaním ktoré jeho vydaniu predchádzalo, vec prejednal bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 214 ods. 2 O.s.p.) a zistil, že odvolanie žalovaného je dôvodné sčasti.

Odvolací súd predovšetkým konštatuje, že sa v celom rozsahu stotožňuje s názorom prvostupňového súdu v tom zmysle, že zmluvná podmienka akou je predmetná rozhodcovská doložka, predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve. Odvolací súd nevidí žiaden dôvod na odklon od judikatúry Súdneho dvora, ktorá neprijateľnosti miesta súdneho konania z tzv. geografických dôvodov priznáva relevanciu, ak sa tým na strane spotrebiteľa sťažuje uplatnenie jeho práv. Ak zmluvná podmienka, ktorá umožňuje vedenie ústneho konania pred rozhodcovským súdom na neprijateľnom mieste spotrebiteľovi nadmerne sťažuje uplatnenie jeho práv, o to viac sťažuje takýto prístup k súdu zmluvná podmienka o rozhodcovskom konaní, ktorá zavádza písomné konanie. Písomné konanie pred rozhodcom oproti ústnemu konaniu robí rozhodcovský súd spotrebiteľovi ešte viac vzdialenejším. Písomná forma rozhodcovského konania nijako nevylepšuje pozíciu spotrebiteľa oproti ústnemu rozhodcovskému konaniu. K námietke žalovaného ohľadom nesprávnej aplikácie ustanovenia § 53 OZ s argumentáciou, že § 53 ods. 4 písm. r/ Občianskeho zákonníka nadobudlo účinnosť až 1.1.2008 a že sa nesprávne aplikovala príloha č. 1 Smernice 93/13/EHS, je potrebné uviesť, že prvostupňový súd v rámci súdnej kontroly rozhodcovskej doložky nerozhodoval podľa § 53 ods. 4 písm. r/ OZ. Prvostupňový súd v tejto súvislosti aplikoval správne generálnu klauzulu (§ 53 ods. 1 OZ) s tým, že uvedenie jej neskoršieho znenia nie je na úkor správnosti rozsudku, keďže nešlo o aplikáciu žiadnej z výnimiek, ktoré

boli neskoršou aplikáciou do tohto zákonného ustanovenia zapracované (hlavný predmet a primeranosť ceny).

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia spornej zmluvy (19.7.2007), spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len neprijateľná podmienka). Táto generálna klauzula ako zásada je platná aj v súčasnosti a jej text je naďalej súčasťou ustanovenia § 53 ods. 1 OZ.

Je ďalej zrejmé, že podľa všeobecných podmienok poskytnutia úveru sa všetky spory zo zmluvy o úvere mohli riešiť buď pred rozhodcovským súdom alebo pred všeobecným súdom. Podanie žaloby na všeobecnom súde malo síce povahu rozvázovacej podmienky vo vzťahu k rozhodcovskej doložke, avšak toto dojednanie neplatilo, ak pred podaním žaloby na súde bola podaná žaloba na rozhodcovský súd.

S prihliadnutím na uvedené, ak spor vyvolal dodávateľ podaním žaloby na rozhodcovskom súde, spotrebiteľ sa takto začatému rozhodcovskému konaniu musel podrobiť. Občiansky zákonník účinný od 1.1.2008 za neprijateľnú podmienku v ustanovení § 53 ods. 4 písm. r/ považuje aj dojednanie vyžadujúce v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Zmluvná podmienka v štandardnej formulárovej zmluve, ktorá nebola so spotrebiteľom individuálne dojednaná a ktorá vyžaduje od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, je podmienkou neprijateľnou, a preto je neplatná, keďže spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán. O takúto zmluvnú podmienku ide aj vtedy, ak spotrebiteľ nemal možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ak túto možnosť skôr využil dodávateľ. Z pohľadu spotrebiteľa je totiž rovnocenné, či riešenie jeho sporov prostredníctvom rozhodcovského konania mu vnúti štandardná zmluvná klauzula alebo dodávateľ svojim konaním, podaním žaloby na rozhodcovskom súde (K. Csach, Štandardné zmluvy, vydavateľstvo A. ČENĚK). Uvedené nie je dôvodom na iné vyhodnotenie tejto neprijateľnej podmienky u zmlúv uzatvorených pred 1.1.2008. Vtedajší Občiansky zákonník len demonštratívne menoval niektoré neprijateľné podmienky, a teda charakter neprijateľných podmienok mohli mať aj iné podmienky spôsobujúce značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Občiansky zákonník s takýmito neprijateľnými podmienkami spôsobujúcimi značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa v ustanovení § 53 vždy spájal sankciou neplatnosti. Keďže ustanovenie § 53 OZ nikdy nebolo zaradené medzi prípady relatívnej neplatnosti (§ 40a OZ), išlo o neplatnosť absolútnu, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú musel súd prihliadať z úradnej povinnosti.

Odvolací súd preto z uvedených dôvodov potvrdil rozsudok vo výroku o určení neplatnosti rozhodcovskej doložky ako vecne správny (§ 219 O.s.p.).

Odvolací súd sa tiež stotožňuje s názorom prvostupňového súdu v posúdení, že žalovanému nepatria z predmetnej zmluvy žiadne úroky, ani poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve, keďže zmluva uzatvorená medzi účastníkmi neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe.

Na zdôraznenie správnosti tejto časti rozhodnutia je potrebné poukázať na skutočnosť, podľa ktorej špeciálna úprava spotrebiteľského úveru v čase uzatvárania zmluvy, bola obsiahnutá v zákone č. 258/2001 Z.z. Tento právny predpis v ustanovení § 2 písm. a/ definoval spotrebiteľský úver ako dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme odloženej platby, pôžičky alebo v inej právnej forme. Podľa § 3 ods. 6 citovaného zákona, pri úveroch formou povoleného prečerpania peňažných prostriedkov na bežnom účte poskytnutých bankou iným spôsobom ako na kreditné karty, alebo ak nemožno určiť ročnú percentuálnu mieru nákladov, musí byť spotrebiteľ najneskôr v čase uzatvorenia zmluvy písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe a poplatkoch platných od doby, keď bola zmluva uzatvorená a podmienkach, za ktorých môže byť zmenená a doplnená.

Ak je na účte prípustné prečerpanie peňažných prostriedkov a toto prečerpanie trvá dlhšie ako tri mesiace, spotrebiteľ musí byť písomne informovaný o ročnej úrokovej sadzbe, poplatkoch a ďalších dôsledkoch.

Podľa § 4 ods. 2 písm. a/ citovaného zákona, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí obsahuje najmä sumu, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov; ak je to možné, treba uviesť aj súčet týchto platieb s upozornením na možnosť účtovania kompenzácie ušlých výnosov, ak veriteľ chce túto možnosť využiť.

Podľa § 4 ods. 5 citovaného zákona, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

K argumentácii odvolateľa, že síce možno uznať, že zákon explicitne neupravoval úrokovú sadzbu ako povinnú náležitosť, upravoval však dôsledky neuvedenia úrokov (§ 4 ods. 5 z. č. 258/2001 Zb.). V zmluve úroková sadzba nie je uvedená.

Základnou črtou spotrebiteľských zmlúv je to, že sú pre spotrebiteľa vopred pripravené a nie je vytvorený časový priestor na dojednanie obsahu zmluvy alebo jej zmeny. Úver poskytnutý žalovaným túto charakteristiku spĺňa. Súčasťou zmluvy o úvere boli všeobecné podmienky poskytnutia úveru, ktoré žalobkyňa ovplyvniť nemohla, nakoľko boli pripravené už vopred pre veľký počet spotrebiteľov. Žalovaný má v predmete svojej činnosti poskytovanie úverov a v priebehu konania ani nebolo tvrdené, či preukázané, aby úver poskytoval žalobkyni za účelom výkonu zamestnania, povolania alebo podnikania.

Je zrejmé, že v predmetnej zmluve uzatvorenej medzi účastníkmi absentuje uvedenie ročnej úrokovej sadzby poskytnutého úveru. Vykonané dokazovanie potvrdzuje, že dňa 19.7.2007 bola uzatvorená medzi účastníkmi úverová zmluva, podľa ktorej žalovaný poskytol žalobkyni úver vo výške 27.000,- Sk (896,24 Eur), pričom s pohľadávkou žalobkyne v podobe nároku na poskytnutie schválenej výšky úveru započítal žalovaný aj pohľadávku veriteľa v sume 15.120,- Sk (501,90 Eur) a zároveň bola dohodnutá zmluvná odmena vo výške 46.008,- Sk (1.527,19 Eur).

Žalobkyni v súvislosti s takto uzatvorenou zmluvou bola reálne vyplatená čiastka v sume 394,34 Eur a účastníci nerozporovali, že žalobkyňa pri splácaní tohto úveru uhradila celkovo 807,84 Eur.

Ako už bolo uvádzané, žalovaný ako veriteľ nemôže od žalobkyne ako spotrebiteľa požadovať úrok alebo poplatky, ktoré neboli uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere (§ 4 ods. 5 zákona č. 258/2001 Z.z. v znení neskorších predpisov). Súd prvého stupňa preto dôvodne rozhodol o povinnosti žalovaného vydať žalobkyni v súvislosti s plnením za poskytnutý úver, plnenie bez právneho dôvodu, výška ktorého bola ustálená sumou 413,50 Eur. S neuvedením ročnej úrokovej sadzby sa nespája neplatnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Ako už bolo spomínané, v takom prípade veriteľ nemôže požadovať úrok alebo poplatky neuvedené v zmluve. Prijatím takéhoto plnenia bez právneho dôvodu vzniklo na strane žalovaného bezdôvodné obohatenie, ktoré má povinnosť vydať podľa § 451 OZ.

Správnym je aj záver o vzniku úmyselného bezdôvodného obohatenia na strane žalovaného, v dôsledku čoho sa inak trojročná objektívna premlčacia doba predĺžila na 10 rokov odo dňa, keď k bezdôvodnému obohateniu došlo. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že žalovaný ako nebankový subjekt má dlhodobu v predmete svojej činnosti aj poskytovanie úverov a teda jeho povinnosťou bolo poznať a dodržiavať právne predpisy vzťahujúce sa na poskytovanie úverov. Neuvedenie ročnej úrokovej sadzby v uzatvorenej zmluve účastníkov, použitie neprijateľnej podmienky a určenie neprímerane vysokej ceny úveru, nemožno hodnotiť inak ako konanie zamerané na získanie bezdôvodného obohatenia bez právneho dôvodu, minimálne s nepriamym úmyslom získať majetkový prospech opísanými praktikami. So zreteľom na to, je správny záver súdu prvého stupňa poukazujúci na neuplynutie objektívnej 10-ročnej lehoty od poskytnutia úveru, v dôsledku čoho bolo možné takto uplatnený nárok žalobkyni priznať.

Za stavu, že žalobkyňa opísala, ako sa dozvedela o problematickosti zmluvy (internetová stránka MS SR) a žalovaný nepreukázal, že sa tak dozvedela skôr, je problematické akceptovať námietku uplynutia subjektívnej premlčacej doby.

Z uvedených dôvodov odvolací súd potvrdil aj výrok preskúmaného rozsudku o povinnosti žalovaného zaplatiť žalobkyni sumu 413,50 Eur postupom podľa § 219 O.s.p.

V súvislosti s výrokom rozsudku súdu prvého stupňa o určení, že zmluva o úvere uzavretá dňa 19.7.2007 medzi účastníkmi je bezúročná a bez poplatkov, ktoré nie sú uvedené v zmluve, je potrebné poukázať na ustanovenie § 80 písm. c/ O.s.p., podľa ktorého návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem.

Danosť naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení je jednou z nevyhnutných podmienok, aby bolo možné takejto určovacej žalobe vyhovieť. Žalobca má pritom právny záujem na určení, ak by bez neho bolo ohrozené jeho právo alebo právny vzťah, na ktorom je zúčastnený alebo ak by jeho právne postavenie sa stalo neistým. Určovacia žaloba je teda prostriedkom umožňujúcim poskytnutie ochrany právneho postavenia žalobcu skôr, než toto jeho postavenie bolo porušené, takže jej cieľom je poskytnutie preventívnej ochrany.

Ak však už bolo právo žalobcu porušené, stráca prevencia akýkoľvek význam a žalobca nemôže mať právny záujem na určení daného práva alebo právneho vzťahu. Žalobca má v takom prípade právny záujem iba na odstránení následkov porušenia práva, teda na plnení.

Je zrejmé, že žalobkyňa v súvislosti s tým, že zmluva o úvere neobsahuje údaj o ročnej úrokovej sadzbe je bezúročná a bez poplatkov, požadovala v tomto konaní aj vydanie plnenia bez právneho dôvodu a v tomto smere súd prvého stupňa jej návrhu dôvodne vyhovel. Z preskúmaného rozhodnutia pritom nie je zrejmé, ako prvostupňový súd vyhodnotil danosť naliehavého právneho záujmu na takomto určení, keď žalobkyňa v tejto súvislosti požadovala od žalovaného aj finančné plnenie a ako už bolo uvádzané, jej návrhu v tomto smere bolo vyhovené.

Súd prvého stupňa taktiež nedostatočne zdôvodnil rozhodnutie v časti zrušenia rozhodcovského rozsudku rozhodcu JUDr. Erika Končoka so sídlom Koceľova 9, Bratislava z 26.4.2010, keď je zrejmé, že v tejto súvislosti sa nevyporiadal s uplatňovanou argumentáciou zo strany žalovaného. Z rozsudku súdu prvého stupňa totiž nevyplýva, na základe čoho dospel k záveru, že žaloba o zrušení rozhodcovského rozsudku bola podaná včas. V zmysle § 41 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov, žalobu o zrušení rozhodcovského rozsudku možno podať v lehote 30 dní odo dňa doručenia rozhodcovského rozsudku účastníkovi rozhodcovského konania, ktorý podáva žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Ak účastník rozhodcovského konania požiadal o opravu rozhodcovského rozsudku podľa § 36, lehota začína plynúť od doručenia rozhodnutia o oprave rozhodcovského rozsudku. Prípustnosťou podania žaloby o zrušenie rozhodcovského rozsudku z tohto aspektu sa súd prvého stupňa nezaoberal a závery v tomto smere neuvádza v preskúmanom rozhodnutí.

V zmysle týchto záverov odvolací súd rozsudok vo výrokoch o zrušení rozhodcovského rozsudku, o určení, že zmluva o úvere je bezúročná a bez poplatkov a v súvisiacom výroku o súdnom poplatku a o trovách konania zrušil (§ 221 ods. 1 písm. f/ O.s.p.) a v rozsahu zrušenia vrátil vec prvostupňovému súdu na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 2 O.s.p.

V novom rozhodnutí o ostávajúcej časti nároku žalobkyne súd prvého stupňa rozhodne aj o trovách tohto štádia konania (§ 224 ods. 3 O.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.